

քայլում փրճակի մէջ գտաւ Սեղանը ու նորէն շինեց զայն (Ա. Մակ. Դ. 47, 57), ու անոր հանդիսաւոր նաւակաւորքը կատարեց Բաղդա ամսուն քսաներորդ օրը... Նոյն այն օրը՝ երբ Տաճարը պղծուած էր Անտիոքոսի ձեռքով (Հնիս. ԺԲ. Գիրք է. 6.): Այնուհետեւ ամէն տարի Տաճարի նաւակաւորքին հետ կատարեցին նաեւ Սեղանին նաւակաւորքը (Ա. Մակ. Դ. 56, 59): Յուդա Մակարէի սեղանը, կ'ըսէ Յովսէպոս, ունէր 25 մէդր երկայնութիւն, 25 մէդր լայնք եւ 7.50 մէդր բարձրութիւն:

Դալով Հերովդէսի Տաճարի Ողջակէզի Սեղանին՝ պէտք է երեւակայել զայն այնքան փառահեղ, որքան էր Սողոմոնի Տաճարին սեղանը:

4. — Խնկոց Սեղանը.

Մովսիսական էր թէեւ ասոր ծագումը, սակայն կը թուի թէ յետնագոյն էր Սըրբութեան մէջ դրուած միւս առարկաներէն: Անոր մեծութիւնը համեմատաբար աւելի ամփոփ էր (զրեթէ 0,50 մէդր լայն եւ երկայն եւ 1 մէդր բարձր), ու շինուած էր նոյնպէս աքաթայի փայտէ եւ պատեւնաւորուած էր ոսկիով, այդ պատճառաւ կը կոչուէր Ոսկի Սեղան (Եւք. ԼԺ. 38), եւ եղջիւրներ ունէր նոյնպէս վերին չորս անկիւնները, որոնք զայն փոխադրելու կը ծառայէին:

Խնկոց Սեղանը դրուած էր Սըրբութեան մէջ՝ մօտիկը Սըրբութիւն Սըրբոցը ծածկող վարագոյրին: Ան զեանդուած ըլլալուն Ուխտի Տաղանակին ու Բաւութեան ճիշդ դիմացը՝ արժանացած էր կոչուելու Հանդերձանաց Սեղան (Ղեւտ. Դ. 18) կամ Սեղան յանդիման Տեառն:

Սողոմոնի ժամանակ մայրփայտէ շինուած էր Խնկոց Սեղանը, որուն վրայ առաւօտ երեկոյ անխափան խունկ կը ծըխուէր (Եւք. Լ. 7-8), ու տարին անգամ մը, Բաւութեան տօնին օրը, հանդիսաւորապէս կը սըրուէր (Ղեւտ. ԺԶ. 14-19):

Խնկոց Սեղանին առջև կեցած էր Զաքարիա՝ երբ Դարբիէլ հրեշտակապետ երեւցաւ իրեն ու աւետեց Յովհաննէս Մըկըրտչի ծնունդը (Ղուկ. Ա. 9):

5. — Հերանուական սեղաններ.

Յիշենք նախաւառջ անոնք՝ զորս Երրայեցիք իրենց ձեռքով կանգնեցին: Սինայի անապատին մէջ, յիշելով անշուշտ եղիպտոսի Ապիս կովը, սեղան մը կանգնեցին Ոսկիէ հորթին (Եւք. ԼԲ. 5): Ապա՝ չկրնալով յաղթել իրենց բուն միտումներուն՝ սեղաններ կանգնեցին Բահաղին՝ Դատաւորներու ժամանակ, ինչպէս նաեւ Իսրայէլի եւ Յուդայի Թագաւորներու օրով, բացառութեամբ քանի մը բարեպաշտ Թագաւորներու (Դատ. Զ. 25-28, Դ. Թագ. ԺԶ. 32, Դ. Թագ. Ժ. 18, 24, ԺԱ. 18, ԻԱ. 3, ԻԳ. 4-5, 8, Բ. Մնաց. ԻԳ. 17, ԼԳ. 3, 15): Աստարովթ (= Աստարատէ) ալ Բահաղի նման իր սեղաններն ունեցաւ (Դատ. Բ. 13, Ա. Թագ. է. 4 եւ այլն): Նոյնպէս Ամոնացիներու չաստուածը Մողոք եւ Մովաբացիներու չաստուածը Բամովս մերթ ընդ մերթ պաշտուեցան Երրայեցիներէն (Ղեւտ. ԺԸ. 21, Ի. 2-5, Դ. Թագ. ԺԱ. 5-7 եւ այլն): Մանասէ հեթանոսական սեղաններով լեցուց Տաճարը եւ Աքագ՝ Երուսաղէմը եւ Յուդայի քաղաքները (Դ. Թագ. ԻԱ. 5, Բ. Մնաց. ԻԸ. 24-25): Երեմիա մարգարէ կ'ըսէ՝ թէ իր ժամանակ Երուսաղէմ իր փողոցներու թիւին հաւասար հեթանոսական սեղաններ ունէր (Երեմ. ԺԱ. 13):

Սիւրիոյ Անտիոքոս Դ. Եպիփան Թագաւորին հալածանքներուն ժամանակ Յուդայի բոլոր քաղաքներուն մէջ չափազանց բազմացան հեթանոսական սեղանները: Այդ սեղաններուն իրբեւ՝ զոհ կ'ընծայէին խոզեր ու մովսիսական օրէնքով պիղծ համարուած ուրիշ կենդանիներ:

Հայացուց՝ Մ. Ե. Ն.

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ԽՕՍԳ

Ինչ որ անհասը նուիրական կը դարձնէ ամբողջ աշխարհի համար, ինչ որ անոր ազատփունն ու իրաւունքը կը շինէ, մտածումն է այն, հոգին է այն, այն գերազանց խոյոյրը (essence), որ անասնական արժիք մը կուսայ անհնէն դիւրաբեկ անօրին: